

Utdrag ur Åsa gästbok

Detta är ett utdrag ur valda delar av Åsa gästbok från tiden 1935 - 1976. Här ingår större delen av textdelarna, där dessa har på något sätt "historiskt" intressanta element. Utdragen är dock endast axplock. Gästernas namnteckningar i boken har utelämnats, likaså de flesta rena tacksägelsefraserna. Gästbokens användning är ojämn, skrivglädjen varierande och intrycket är därför "spridda glimtar". Närhistorian ter sig kanske mindre intressant än den äldre historian. Men med åren blir närhistorian äldre och det blir mera spännande att notera exempelvis att någon har varit liten och att barn har gjort utrikesresor redan på 1900-talet.

Gästboken, som skänkts till föräldrarna Alexander Mauritz och Valborg Lassenius av sonen Ragnar, har pärmar av läder med av Ragnar gjorda vackra läderplastikarbeten; på framsidan en skiss av villan från dess paradvinkel jämte konturer av tallar, gärsmatta och anlagda gångar; på baksidan initialkombinationen "VML".

För idén svarar Torolf Lassenius; för urval, felskrifter, kursiveringar, fetstil, paranteser och tryckfel svarar Mats Lassenius. Gästboksskribenternas ordval och rättstavning har inte korrigerats.

Boken börjar med följande inledning:

På grund av handelsbokhållaren Carl August Åbergs den 20 juli 1850 upprättade testamente tillföll hans egande Porslax rusthåll i Nordsjö by och Helsing socken hans systrar Carolina, gift med rusthållaren Alexander Lassenius, från Nordsjö by, och Maria Lovisa, gift med rusthållaren Ferdinand Vaselius, från Fastböle by, till hälften vardera mot utlösen till den tredje syster Hevig Sofia, gift med färgerifabrikanten Albert Handolin, från Gammelstaden. Genom köpebrev av den 16 januari 1852 tillhandlade sig Alexander och Carolina Lassenius av Ferdinand och Maria Lovisa Vaselius den sistnämndas hälft av rusthållet. Vid Carolina Lassenius död bekom Alexander Lassenius i giftorätt $\frac{2}{3} \times \frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{3}$ och dottern Karolina Krispina Lassenius $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} \times \frac{1}{2}$ eller $\frac{2}{3}$ av rusthållet. Sedan Alexander Lassenius, som 1858 ingått äktenskap med Emilia Maria Svanström, från Skata hemman i Nordsjö by, den 12 april 1868 avlidit, verkställdes den 14 maj 1872 arvsskifte efter honom. Därvid tillskiftades sönerna Alexander Mauritz och Karl August vardera $\frac{2}{7} \times \frac{1}{3}$ eller $\frac{2}{21}$ samt döttrarna Karolina Krispina, Alma Emilia och Hilma Augusta envar $\frac{1}{7} \times \frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{21}$ av hela rusthållet. Karolina Krispina Lassenius, som således ägde $\frac{2}{3} + \frac{1}{21}$ eller $\frac{15}{21} = \frac{5}{7}$ av rusthållet, sålde sina andelar till ägaren av Nordsjö gård senatskanslisten Alexander Jansson. Av Alma Emilias, Hilma Augustas, Alexander Mauritz' och Karl Augusts andelar sammanlagt $\frac{2}{7}$ bildades genom klyvningsskifte Marielund benämnda andel av Porslax rusthåll.

Genom köpebrev av den 11 oktober 1893 försålde Hilma Augusta, Alexander Mauritz, och Karl August Lassenius sina andelar av Marielund till sin syster Alma Emilia och hennes man Karl Fridolf Lindberg för en köpeskilling av 15.000 mark och tillhandade sig genom

köpebrev av samma dag för ett pris av 3.000 mark av makarna Lindberg den Marielund tillhöriga delen av den s.k. Kallviksåsen.

Sedan Alexander Mauritz Lassenius genom köpebrev av den 14 och 21 maj 1905 inköpt Hilma Augusta och Karl August Lassenius andelar av Kallviksåsen, utbröts ifrågavarande område den 9 januari 1907 till Åsa benämnda parcell, varå Alexander Mauritz Lassenius erhöi uppbud den 30 januari 1907. Av denna parcell försålde Alexander Mauritz och hans hustru Valborg Elisabet Lassenius medels köpebrev av den 6 september 1908 till fröknarna Gerda och Maria Åberg ca. 1/2 hektar, som de hade på arrende. Återstoden utgör Åsa RN:o 2⁸ och omfattar 2,735 hektar. (senare mätt till ca 3,0 ha; TL)

År 1901 hyrde vi Alexander Mauritz och Valborg Elisabet Lassenius en av de s.k. Kervinenska villorna i Kallvik på Rassböle rusthålls mark. Enkel var stugan, som på den grund att taket läkte, kallades "Läkovillan", men klippan den stod på var skön och luften härlig för barnen. Vi trivdes bra och bodde där i sju somrar. (1901-07 TL)

Då vi blivit ensamma ägare av Åsa parcell, beslöto vi att därpå uppföra en egen villa. Arkitekten Alexis Stjerncreutz fick i uppdrag att göra ritningarna och på hösten 1907 påbörjades byggnadsarbetena under August Amnells ledning. Till midsommaren 1908 flyttade vi in i den nya villan, ehuru mycket inredningsarbete ännu återstod. Byggnadskostnaderna för villan, som är uppförd av bräder på resvirke utan fyllning vare sig i väggar eller golv, samt iskällare, vedlider och tupp, stego till något över 15.000 mark. Något senare uppfördes ett båtskjul av bräder samt en ca. 70 meter lång ångbåtsbrygga ävensom år 1933 en liten badstuga som trots sin litenhet varit till stor glädje.

Sedan vi år 1924 flyttade till Enso, ha vi, far och mor, bott här blott några korta sommarveckor medan barnen med sina familjer fått övertaga skötseln av villan jämte den hastigt uppväxande skogen och de små trädgårdstäppor, som vi anlagt.

År 1933, då villa Åsa var 25 år, skänkte Ragnar denna gästbok, som dock kom i bruk först år 1935.

Alla vi, som teckna våra namn i denna bok, ha en längre eller kortare tid njutit av den härliga luft, den sköna sandstrand och de stärkande havsbad, som Åsa alltid bjudit på, vare sig det varit sol eller regn, blåst och kallt, eller det ljuvligaste sommarväder eller härlig vår eller höst. (AML)

.....

Kvartetten Gunnar, Hjördis, Sturle och Birgit för att avhämta Ulla (båten) för seglats till Åbo, bjödos på fin avskedsupé av Greta och Ingiald. Glada och lyckliga att åter en gång vara på Åsa, om också endast för några timmar, avresa vi 28.VII.-35.

.....

1936

Mor reste med buss ut till Åsa ett par dar före påsk för att med Anni städa och elda, samt firade en skön hälg där med Birgits familj: 8-17.4.36 (VL)

.....

Familjen Böckelman firade en härlig påsk, med skidning och kälkåkning. Följande sejour vidtog midsommaraftonen, då mamma och pappa (Birgit och Sturle Böckelman) seglande anlände från Åbo. Före det hade gossarna anlant den 19:de. Birgits och barnens vistelse utsträcktes till i dag den 14 juli, men arbetet hindrade Sturle att tillbringa annat än sön- och helgdagarna under denna tid här ute. Hjärtligt tack för härlig sommarvistelse i sol och bland svalkande blå böljor i det mest idealiska väder hela tiden. (BB)

.....

Far och Mor har firat sin sommarsemester på Åsa från 16.6 och njutit av det allra bästa sommarväder. För torrt har det visserligen varit, så gräsmattor och blommor velat torka bort, men i stället både sol och havsbad, som gjort mors knän gott. Ny spisel, järnstege och ny båt, "Lommen", har Åsa beståtts i sommar. Farväl igen, du ljuvliga sommarbo!

Mor, den 19 juli 1936. (VL)

.....

1937

21.6.1937

40 års bröllopsdagen

(1)
Kära Mor och Far!
År artonhundranittisju
i juni månad dagen tjuogoett
av vår Moder och vår Fader kär
i Tyska kyrkan vart det ett.

(2)
Lyckan som ihemmet genast trädde in,
aldrig flugit vägen sin
fastän Far, den gamla nors,
flyttat bort från Helsingfors
och uti ett hus vid Vuoksens strand
invid ett näpet jordgubbsland
år nittonhundratjugofyra
omplanterat modern dyra.

(3)
 Under fyrtio årens lopp
 i lyckohemmet vuxit opp
 av pojkar fem och flickan Biggie
 lika glad och vild som bokens Shiggi-Shiggi-
 alla utom Torbjörn, brodern vår,
 som fick leva blott sju korta år,
 men dock lämnat i vårt sinne
 ett ljust och vackert solskensminne.

(4)
 För femton år sen silverbröllop uppå Åsa
 firade vi alla i vår finsta blåsa.
 Då var barnen endast fem
 se'n dess har alla bildat egna hem
 med sin utvalda hjärtanskär.
 Barnbarn finns det redan elva;
 pojkar nio, Maj-Britt och en liten älva. (Eli)

(5)
 Nu stå vi barnen alla tio här
 lingonflickor två, blåbärspojkar en hel här
 för att tacka Mor och Far så kär
 för allt gott Ni oss städse givit
 för kärlek, omtanke och lycka
 för att Ni alltjämnt vårt stöd förblivit.
 Med sol och ljus ville vi Er bröllopsdag smycka.

(6)
 Ett litet synligt tack vi önska giva
 måtte den ljus er framdels giva
 i nya hemmet i Helsingfors (Fredriksgatan 77)
 åt Far, när han löser tvärs och kors,
 och Mor, när hon lutad över arbetet sitter.

.....

Sedan voro vi ännu några gånger under höstens lopp och sågo till villan. Under senhösten skaffade Bergman hästgödsel; mull köpte vi även och Bergman vände och gödslade trädgårdslanden. (VL)

.....

1938

Den 4 november var Mor med Ingialds och Ida ute och tittade till Åsa. Isarna lågo och snödrivorna voro djupa. Kallt blev det också inne trots eldning.

1 maj foro vi ut till Åsa, där vi städade och krattade. Foro sedan till Fallbacka på Axels 60-års dag.

Den 14 maj foro vi ut första gången med Kallvik (ångbåten). May (Holming) med Ulla voro med likaså Hjalmar och där planterades syrener, som Ingialds hämtade från Gammelstaden, gräsmattorna krattades, gödslades med nitrofoska och nysåddes.

Kristihimmelsfärdsdagen den 26 maj voro vi åter på Åsa. Togo ner sängkläder att luftas; Mz målade en av båtarna med hjälp av barnen. Badstupumpen och stanklåsen gjorde Ingiald i ordning.

Den 29 voro vi här igjen, Ida och Olof (Lindberg) hade farit tidigare på morgonen med cykel, vi med Kallvik. Mz målade Lommen med pojkarnas hjälp. Greta, Maj-Britt, Ida och jag planterade blommor, som jag beställt från Wasastjerna. Ida blev ute att städa.

Den 2 juni flyttade vi definitivt ut för i sommar. Hjalmar var med och målade båtarna. Vädret var vackert och vi drucko kaffe nere på "tennisplanen". Ingialds fick pumpen i ordning också. Sedan for mor till staden och gick på antroposofisk arbetskurs 5 - 19 (sannolikt 17.00 - 19.00), kom ut ibland på morgonen och for in till staden igen till kvällen.

Den 12 kommo Ragnars på kvällen för att stanna två korta veckor och njuta av Åsa-luften. Högt voro förväntningarna spända. Särskilt pojkarna längtade efter att få simma med sina nya simkostymer. Hoggie skulle fråga snällt av Farfar om han skulle få leka med roddbåten. Men denna gång höll kölden i sig. Ingen simning blev det av denna gång. (VL)

Trots allt ha vi dock njutit
med fotbollen pojkarna i målet skjutit,
med ruskor och torra träd vi trälät,
på kvällarna vi träget pinnakel spelat,
för allt vi känna tacksamhet stor,
som riktar sig till Farfar och kära Mor. (Ragnar Lassenius)

23.6.-38

Midsommarafton. Ankomst till Åsa,
Regn uti luften, kyla och vind
"I kväll få vi sitta inne och dåsa
och avnjuta kokkon bak kakelugnsgrind"
sa' värdinnan - men se, när klockan vart åtta
var himlen till hälften ren klar som stål
och manfolket greps utav flit utan måtta
och byggde i Lill-Kallvik Baldersbål.
Det blev ståtligt och högt och förnyades mäktigt
med tiotals bördor med enris uti -
under aftonens lopp - så vi hade det präktigt
med kaffe och gotta och fyrverkeri,
Ty värden han bjöd på många slags bloss,
det sprakade solar och stjärnor kring oss!
Så tacka vi honom och hela hans hus
och värdinnan, som sist bjöd på smörgås vid ljus.
En finfin Johanne i allt som allt
med mycket som värmdde, trots vädret var kallt. (Gärda Svanström)

.....

Ulla, Torolf, Elisabet och "lilla boo" (ML född 7.7.1938) firade sommarledighet 4 - 23.8.38. Början var härlig med sol och värme och torka, men slutet blev snöpligt med sjukdom och skrabbighet, så vi avdunstade tidigare än avsett var. Torolf var i stan och kongressade varpå följde två dagar i tjänst på Kaukopää. Hemkommen fann jag Ulla i feber. Då hon kom opp for astman i mig, då det blev blåst, regn och kallt. Tidigare hade också Elisabet varit litet skral. "Lilla boo" var den enda som hölls frisk. Men trots slutet var det för oss en härlig tid. Skönt att vara bland släkt och vänner och att höra bara svenska! (Torolf med familj flög sedan

med ett flygplan för 16 passagerare via Viborg hem till Kaukopää; TL 1994)

.....

En svår storm med högvatten förstör fullständigt den från föregående vinter redan skamfilade bron. (VL)

1939

Den 8 januari och samma dag i februari är Far utrest till Åsa för att träffa Sjöblom och med honom överenskomma om vilka träd som få fällas för brobygget.

22.11 äro Ingialds ute och annan dag påsk är Mor med, men halkar på kökstrappan och slår sin rygg illa. Hasar sig till bussen och kryper till sängs för en tid. Faltin (husläkaren) säger att hon "gått upp i limningen" men blir bra till sommaren. (VL)

.....

7.5 är far ute med Ingialds och Kristihimmelsfärdsdagen Ingiald igen.

21.5 Reste Mor med Ida och Maj-Britt till Åsa. Börje kom per velocip(ed = cykel). Vi drogo ner sängkläder från vinden och ordnade för städning. Ida och Ruokoskan voro sedan här och städade 22 - 24, men Ida fick feber och var dålig, så städningen blev inte genomförd ordentligt.

27.5 flyttade vi definitivt ut. Då hade jag för Birgits räkning fått en jungfru: Anna, som kom med ut.

29.5 kom Birgits med en billast saker från Åbo, då de flytta till Grankulla därifrån.

Olof slutade skolan och kom ut, ävenså Ingialds.

14.6 for Olof till Särkilahti i skogsarbete. (VL)

.....

Krig utbryter mellan Frankrike och Tyskland 1.9.39. Därför ta vi ut eternitplattor och sätta in dubblorna för den händelse att vi måste komma hit till vintern. Lörd. 2.9 kommo Ingialds, Olof och Hjalmar till sönd. Sedvanligt arbete med att iordningställa villan för vintern. Ruokoskan ut att tvätta med Ida, som varit hysterisk sista tiden.

Den 8.9. lämnade också vi definitivt Åsa för år 1939. Läget blir alltmera hotande och kriget med Ryssland utbryter. Vi evakuera till Vinbergs i Kyrkby (Helsing; numera Vanda). På vår strand och hos grannarna finns flygmaskiner och inkvarteras flygare. (VL)

1940

Den 10 maj foro vi med Ingjalds första gången ut till Åsa i år. Ingjald var hemma på några dagars permission. På Åsa varmt och skönt.

Den 26 maj foro vi med Torolfs ut och drogo ner sängkläderna att luftas och värmas.

Den 29.5 reste jag ut med Rakel för att städa. Den 30 kom Torolfs Siiri för att hjälpa till och den 31sta for Rakel in och den 1.6 vi andra.

Den 4.6 flyttade vi och Torolfs jämte Siri och Rakel ut.

Den 10.6 kommo Gunnars också hit ut.

Den 15.6 kom Greta med Torbjörn och Holger, som dock fördes till Lojo på några veckor.

Den 20.6 kom Birgits familj. Till midsommar voro alla dessa familjer samlade här men sedan ha både Gunnar, Ragnar och Greta tidtals varit borta igen. (VL)

Sommaren 1940 hade vi alla barn med familjer ämnat oss till H:fors och Åsa för att tillbringa semestern i Olympiadens tecken. Men Högre Makter hade beslutat annorlunda och samlingen blev ej så hel som väntat. Med tacksamhet emottogo vi Farfars och Farmors inbjudan och tillbringa en del av sommaren på Åsa.

Juni var rätt kylig, men varma dagar förekommo även. Tiden fördrevs med trädgårds- och skogsarbeten samt vila. Håkan fick snart sällskap av kusinerna och Ingmar vande sig småningom vid de många tanterna, farbröderna och barnen.

Midsommaraftonen begicks på övligt vis med kokko, fyrverkeri och nattvak för ungdomarna. För Håkan och Ingmar var allt detta nya, stora upplevelser.

Juli månad har försvunnit hastigt, men minnet av soliga, varma dagar med simning, och sport, fotboll, tennis, cykling, skogsarbeten och vila står ljusstarkt för oss. Regndagarna ha varit få och lätt överståndna.

Vädret har varit symboliskt för upplevelsorna här. För såväl Hjördis som mig har det varit en ljus och glad tid och för barnen härligt med de många lekkamraterna, med friheten sol och luft. Vi tacka Farmor och Farfar på det varmaste för den härliga tid vi fått utgöra en femtedel av det tjog, som i sommar myllrat på Åsa. (Gunnar Lassenius) 10/6 - 25/7 1940.

Den 20 juni anlände familjen Böckelman med massor av pick och pack... (BB)

Den 15 juni kom familjen Ragnars förpost, Torbjörn, hämtad av Greta och Holger. Den 23 juni kommo så Greta, Ragnar och Rolf för att fira midsommarhelgen.... (RL)

Nu då vi flyttat till huvudstaden, har vi första gången kunnat tillbringa en hel sommar på Åsa - att det varit härligt, speciellt för barnen, behöver väl knappast sägas.

Vi flyttade alltså ut 4 juni. Tiden till midsommaren gick under träget arbete. Trädgården, som detta år är viktigare än vanligt, vändes opp och i största delen sattes potatis, tyvärr väl sent - men bättre sent än aldrig få vi hoppas..... Skönt var det att komma ut till kvällarna (med ångbåt till och från kontoret) och om söndagarna hunno vi med lite segling och simning. ... Måsen (en roddbåt) var rät livligt använd denna dess första Åsasommar.

En nyhet för Åsa-livet betecknar de ganska täta besöken på "Blåsippans" tennisplan.

20 augusti var allt instuvat för vinterskick , och vi flyttade in med farfars, som skola flytta i stan.

Ulla (båten) var den enda, som blev på Åsa tillsvidare. ... (TL)

Ingiald med familj vistades hela sommaren i Virojoki och voro på Åsa blott någon dag då och då.

15.9. ordnade vi med Torolfs det sista för vintern, togo upp potatisen och for in med sista turen, som Kallvik (ångbåten) gjorde. (VL)

1941

Under vintern ovanligt mycket snö på Åsa och eljest där i trakten.

Ingialds voro skidande en vacker sönd. dit ut och roade sig bra.

Kristihimmelsfärdsdagen till följande sönd. Voro Mor själv, Birgit med sina gossar och Eva ute. Krattade, städade och Birgit målade båten. Hade det skönt.

Veckan före pingst voro Eva och Ruokoskan och städade. Pingstlörd. Foro vi med vår Eva ut. Pingstdagen fingo vi Ingegärd, Torolf och Maj-Britt Petterson till hjälp i trädgård och inne så villan var presentabel att ta emot gäster följande dag. (VL)

På Åsahara (?) vi hade så roligt
hos Valborgs, det var hemtrevligt och soligt,
där samlades Brages-sydamer nu.
På pingstdagens morgon den andra,
sågs damerna glada i skogen vandra,
sen alla druckit kaffe på husets veranda.
På middag vi bjöds , och den var så härlig,
stor ungsägda avåts, och det så begärligt
ty sjöluften suger, det veta vi ju.
Vi var ej fulltaliga, ledsamt nog,

men humöret var gladt så att det förslog
och den resan ångrade säkert, de andra.
Hos Valborg vi voro helaste dan,
på kvällen, med båten vi foro till sta'n.
Hurra, för vår rara värdinna. 3/6-41 (tre sydamer från Brage)

I tvenne veckor sköna
vi fått leka i det gröna.
nu hem vi måste fara.
för att oss undan ryssen klara.... 6.VI.-20.VI.-1941 (BL med söner)

Tack för en härlig weekend med alarmfria nätter (en lisa för krigsspända nerver),
högsommarvärme, solbad och havsdopp - bastu icke att förglömma samt festmiddag med
smörgåsbord, kokt lax och appelsindessert --- (Gärda Svanström)

.....

Den 15 juni kom Torolfs inkallelse. Då vi ännu trott på att allt skulle ordna sig utan krig, hade vi inte ordnat med evakuering. Vår avsikt hade varit att flytta ut i medlet på veckan, men nu blev det bråttom. Jag skulle vara i Karis redan den 16.de kl. 12. I all hast ordnades utflyttningen. Elisabet och Mats fördes til bussen kl. 23.20. Väntan på järnvägstorget blev lång och barnen fröso. Närmare 24 kom bussen. Maj-Britt tog Mats och Elisabet satt med anden Eva, som varit i stan.

Resan hade gått bra, farfar mötte i Kallvik och barnen orkade själva gå till Åsa i natten. Mats kunde dock inte förlåta oss att han blivit lurad på ångbåtsresan. Han ville fara vidare med ångbåten till "det riktiga Åsa".

Ulla och Folke, som ju bara var 1 månad gammal, hjälptes av Torolf ner till morgonbåten den 16.de. Torolf for sen med morgontåget till Karis medan familjen stannade på Åsa. (TL)

Vi skriva i dag den 12 september. Intill denna dag ha vi fått njuta av allt det goda, som Åsa bjuder på. **Framförallt få vi vara så innerligt tacksamma över att vi under denna krigssommar fått vistas hos farmor och farfar, som med överlägset lugn ta dagen, som den kommer. Inte ens flygmaskiner och bomber kunna störa detta lugn.** Mats och Elisabet har också fått lära sig mycket nytt i naturen. Farmor har berättat om blommor, grönsaker och svampar. En sommar är slut, en underlig sommar, då naturen varit ljuvligare än andra år. Vi tacka så hjärtligt och hoppas få komma igen. (Ulla Lassenius)

Den 6 juli ... kom jag cyklande till Åsa. Var på en kommendering i Helsingfors. Reste igen måndag morgon.

Mellan 19 och 23 juli var jag en söndag och några nätter här. Var då kommenderad till Cellulosaföreningen.

Sedan den 29 juli har jag åkt ut alla kvällar och varit här hela söndagarna.

Skön har denna del av sommaren varit. Litet bullersam i början, men sedan lugn och fridfull. Flyttar in med familjen den 12.9.41. (TL)

Den 17 de sept. hade vi allt igen i vinterskick och flyttade till staden med sista turbåten.

Söndagen den 21sta foro vi ut till Åsa för att plocka svamp.

Den 15de nov. var jag med Eva ute på Åsa efter lump, böcker till sårade frontmän, kryddor etc. Isen låg redan på båda sidor och snön låg 15 cm djup. I rummen - 5 °. Mellan jul och nyår var Birgit med sina gossar och deras några kamrater ute på Åsa. (VL)

1942

Sönd. den 17de maj voro vi med Eeva och Torolf första gången ute på Åsa. Ångbåten gjorde sin första resa för säsongen. I Lill-Kallvik låg det ännu is och snö och det kändes vått och kallt. I rummen + 10 °.

Mauritz och Torolf släpade gödsel till köksträdgården och Valborg justerade bort gamla blad och stjälkar upp från trädgården. (VL)

.....

Den 22 juni kommo Vasa-Lassarna tillsammans med den övriga familjen, efter att ha firat 45-årsbröllopsdagen på Grankulla, ut till Åsa och tillbragte 5 1/2 veckor på det kärvordna sommarstället. Ragnar reste efter midsommarhelgen upp till Vasa till banken och återkom den 8 juli. Rolf tillbragte 1 1/2 vecka av tiden i Lojo och hela familjen avhämtade honom där.

Trots regn och rusk var sommaren skön i den rena tallbarrsluften och sältan. Simningen blev litet på slarv till följ av det kalla vattnet.

Trots provianteringsvårigheter och bröd och smörlager per familj, har det hela gått utmärkt i lås och familjen far nöjd och belåten hem till Vasa. (Ragnar)

.....

På grund av kylan och fukten flyttade vi ut först 22 juni. Flyttningsdagen har sedan visat sig vara sommarens varmaste med sina 21 ° på kvällen!

Midsommaren var härlig. Båten Ulla seglades ut 29 juni. Sedan följde en kall och ruskig juli, då ingen ens hade lust att simma. Svamp har funnits hela sommaren! Isen i brunnen smalt först 8 juli. Fisket har varit uselt i dessa trakter. Nu då vi ska flytta in den 28 augusti skiner solen va. Det är 29 ° i solen före kl. 12 (sommartid).

På luftfronten har det varit ganska lugnt utom natten mot 25.8, som var ytterst bullersam. ... Trädgården, som vi hjälpte att sätta igång, men som sedan skötts av farfar, har lyckats bra i år. Skogen söder om villan blev gallrad denna sommar.

Härlig och lugn har dock denna krigssommar varit här på Åsa. Också matfrågan har ordnat sig överraskande bra. (TL)

Även vi komma för några korta dagar till det kära Åsa för att träffa föräldrar, syskon och kusinerna och njuta av den härliga, grönskande naturen. ... (GL)

.....

Flyttade in till staden först den 18.9 efter en mera regnig och ruskig sommar, som dock gav oss rikligt med bär och grönsaker.

28.9. Var jag med Anna ute och plockade bär samt skördade något savoy- och grönkål. Resten fick tillsvidare bli i jorden.

19.11. For Anna och jag åter ut för att skörda kålen. Men då hade hararna ätit brysselkålen bar och det mesta av grönkålen. Togo en del stånd med oss och hängde en del i vedlidret, där de skulle få frysa.

19.12. Mz, Hjalmar och jag foro ut till Åsa efter julgranar åt oss, Hjalmars och Torolfs. Kålen, som jag skulle ta, hade råttor eller möss ätit upp.

1943

Lörd. 24 april for Birgit med sina gossar och några andra ungdomar ut för att fira påskhälgan på Åsa.

25.5 voro Grankulla smålotter och soldatgossar ? igen ute på Åsa, där de stannade till följande dag. De skulle sova i tält, men fingo hällregn på natten och måste söka sig inomhus.

26.5. foro Anna och jag ut för att ställa villan i ordning för sommarkampanjen.

27.5 kom fru Askolin för att hjälpa till med städningen.

28.5 kom Hjalmar ut för (att) hjälpa till. Det var kallt ute ännu, + 6 ° bara, så vi måste elda litet i sovrummen.

30.5. kom Torolf ut och hjälpte att få trädgården i ordning. Dessutom förde han en del porslin och sänglinne till Sjöbloms villa, som de hyrt för sommaren.

31.5. hade jag villan i sommarskick och trädgården någotsånär färdig, varför vi foro in till staden igen för att göra i ordning till flyttningen. Mz hade under dessa dagar varit i Karis.

3.6. Kristihimmelsfärdsdagen voro vi ute och jobbade i trädgården igen ett tag.

5.6. Flyttade vi så ut till Åsa för sommaren, Anna kl. 11 med buss, jag 1/2 5 m. Ulla och barnen med Kallvik och Torolf och Mz på e.m. direkte med taxibil med deras och våra saker.

13.6. Pingstdag. Ragnar kommer för att stanna en stor del av sommaren.

21.6. Vår bröllopsdag. Ulla med barnen på kaffe. Benni med tjänarinna, Gurli.

23. Midsommarkvällen. Sven Kommonen jämte Torolf här på kvällen.

24.6. Kommo Gunnars familj efter att föregående kväll varit på Curts och Ingers bröllop. De stannade en vecka, reste 1. Juli.

Birgit, Sturle och Sven-Erik, (som blev kvar) voro här blott midsommardagen. (VL)

.....

Sommarn nittonhundrafyrtitre
 Greta, Ragnar, Vasapojkar med
 njutit sommarfröjder med besked
 samlat nötter, huggit ved
 simmat, sportat, plockat blåbär med
 tagit solbad till dess ryggen sved
 och förgäves väntat uppå fred.
 Hjärtligt tacka vi nu alla fem
 för soligt varma dagar i ert Åsa hem.
 Pojkarna ibland ställt till spektakel
 Medan vi andra sysslats med vår pinakel.
 Om tillgift be vi för allt besvär
 Och tacka mor och fader kär. 5.8.43 (RL)

Tacka åter för de dagar vi under vår korta ledighet tillbringat på det kära Åsa. Börje, som arbetar på Billnäs bruks kontor som arbetspliktig, hade sin ledighet samtidigt. Trots regn och rusk har rekreationen varit skön och med friska krafter återvända vi till Karis. 10-16.8.1943 (IL)

Birgit, Sven-Erik, Benni och fröken Paula Rosengren (vår trädgårdshjälp) besökte Åsa 22.8. för att taga upp roddbåten, och för övrigt visa trakten för frk. Rosengren. Vädret var ljuvligt. Stannade över natten då vi räknade ut att det skulle bli alarm och vi ej hinna hem utan bli tvungna att stanna i staden till sista tåget. Det väntade alarmet kom, men så sent att vi hade hunnit hem. **Nu blev det en något bullersam natt, bomber föll, men lyckligtvis i havet. På dagen sutto vi på Metholmen och beskådade luftvärnskrevaderna vid ett alarm, sågo en rysk maskin och sedan två jagare, som jagade den.** - Reste hem måndagen den 23 efter en händelserik natt. - Tack för oss! (BB)

Efter en två veckors vistelse på E. Wickströms pensionat i Kulla by av Dragsfjärds socken och kortare uppehåll i Karis, varvid Mamma föll ned från trappan och bröt sin vänstra arm, hemkommo vi till Åsa den 9 september. Natten mot lördagen den 11/9 (1943) var Åsa

utsatt för bombardemang. Redan på fredagsaftonen var luftvärnet i Helsingfors i livlig verksamhet och vi besågo skådespelet: ljuskastare, spårljus, krevader och lysbomber - ute på terrassen. På natten blev det allvar. Kl. 1 väcktes vi av två smällar, den ena svagare, men den andra så stark att hela byggnaden gungade. Vi tänkte dock bli liggande men hembiträdet Anna knackade på dörren och meddelade att det brann i skogen. Då klädde vi på oss och gingo ut för att se var det brann. Det befanns vara i slutningen mot Blåsippan. Med ficklampa i handen banade jag (den nästan 75-årige Alexander Mauritz Lassenius) mig ned genom den täta granskogen och fann där en ca. 1 m bred och några dm djup grop, på vars botten brann en klar låga. Då det var alldeles lugnt var det ej fara för att elden skulle sprida sig och för övrigt var det svårt att i mörkret göra något för släckning. Jag vaktade elden i en timmes tid och småningom slocknade den av sig själv.

Följande morgon d.v.s. 11/9 erforo vi att den kraftigare smällen förorsakades av en sprängbomb, som fallit uppe på Åsen strax öster om landsvägen alldeles invid rån mot Rassböle. (Området S om Åsa tillhörde då Rastböle gård.) En mängd träd voro kullvräkt delvis med rötterna, anrda voro avbrutna på ett eller flere ställen och splittermärken funnos i ett otal träd. Spegeln ovanför kommoden i vårt sovrum hade under natten fallit ned och krossat tanborstfatet, den ena lampetten i vardagsrummet låg mott på golvet, i sydöstra sovrummet i övre våningen hade ett splitter gjort ett runt hål i en fönsterruta och en annan ruta var h.o.h. sönder. Glasbitarna hittade jag senare ett gott styck in på gräsmattan. På verandan var en ruta genomborrad och en annan spräckt. På söndagen grävde Torolf fram spetsen från bombgropen och tog den med sig till Hfors. Han antog att det varit en 100 kg bomb.

Vi flyttade till nedre våningen och sovo de följande nätterna delvis påklädda.

En brandbomb hade fällts i landfället till Blåsippans brygga och åstadkommit en grop som en jättegryta. Den hade trängt så djupt att den kommit i vatten och därigenom genast släckts.

Vid Sasekas uppkörsbro hade en sprängbomb slagit ned och splittrat alla fönster på fabriken östra sida, men ej åstadkommit annan skada.

Vid undersökning senare har jag konstaterat att på Åsa minst 19 träd kullvräkts eller avbrutits och ca 90 st. mer eller mindre skadats av bombskärvor, därav närmare 80 st. österom landsvägen, samt att motsvarande tal på Rassböle sidan voro ca. 20 och 15. Skärvorna från bomben slungades således huvudsakligen i riktning mot villan på Åsa. (AML)

Torolfs bodde denna sommar i Skogshyddan hos Sjöbloms. Speciellt simstranden på Åsa frekventerades givetvis ofta. Torolf utförde sin s.k. delsemesteröverlåtelse genom vedhuggning på Åsa. Fällde och högg till brännved tillsammans 16 m³. (och fick för detta "guldyxan", ett rockmärke, TL)

1944

Vid besök på Åsa i april konstaterades följande om vädrets och ryssarnas härjningar under vintern:

En svårt storm i december fällde ca 30 större trån på Åsa. Därav 3 grova tallar ovanom granhäcken efter uppkörsvägen, den stora vackra tallen framför salsfönstret, flere mindre och medelstora trån ovanom brunnen, några i Lill-Kallvik och slutligen många stora tallar S om vägen till bryggan.

Speciellt Aludden är illa härjad.

Bomberna i februari, som föll rikligt även i Kallvik, ramlade lyckligtvis mest på isen. Själva Åsa-området blev nu förskonat. Rutan i balkongdörren belv dock intryckt av bomber i Lill-Kallvik. I maj hittades en gädda på ca 7 kg i skogen ovanom "Trutens" vinterläger i Lill-Kallvik! Ännu en på 6 kg och några mindre gäddor hade kastats i land av bomberna.

Bomber hade fallit vid Kahelins, vid Skogshyddan (Sjöbloms), vid Falins, Schroderus, på Långstrands skogsväg o.s.v. (TL)

.....

1945

Säsongen började för vår del med att jag på Kristihimmelsfärdsdagen reste ut på en liten titt och hälsade på Birgit, som var här med Benni och Polon. (VL:s stavning)

Söndagen den 27.5. for jag med Torolf, Ulla och Böckelmanska pojkarna ut till Åsa och flyttade om i rummen, så vi gamla (Alexander Mauritz 80 och Valborg 70 år) skulle bo i nedre gästrummet, Torolf i sängkammaren och förra "Birgits rum" samt Böckelmans i övre gästrummet och "pojkarnas rum". Jag stannade kvar på Åsa och fick måndag morgon hit fruarna Askolin och Järvinen att städa. De voro färdiga att resa in till staden onsd. middag, men jag stannade ännu till 1.6. strök gardiner och borddukar, ordnade och bar ner från vinden ett och annat. Vi hade tidigare fått bud om att ett par tjuvar varit här, men lämnat efter sig ett par säckar, som polisen fört till Malm, och Birgit och Sturle fingo ut därifrån. Men Birgit och jag konstaterade sedan, att åtskilligt saknades, som de tydligen ändå fått med sig.

2.6. flyttade Böckelmans ut och togo mina flyttningssaker med. Jag reste ut med bussen, planterade och sådde, samt for in följande dag igen.

Fader Mauritz hade den 15.5. lagt sig in på Eira för operation av prostrata-körteln. Där låg han ända till den 11.6, då operationen företogs, för div. undersökningar. Blodpropp tillstötte och en svårare hjärtattack. Under denna tid var jag på Åsa ett par dagar mitt i veckan och sedan vid veckoslutet, sådde i köksträdgården och rensade. Tillfrisknandet för Mauritz gick långsamt till följd av undernäring och svaghet, så att vi först den 20.7 voro klara att med bil från Enso-Gutzeit med Emerick vid ratten, flytta till Åsa. Då hade vi ett par veckors tid haft

den starkaste hettan på åratal, ända till 28° i skuggan och vattnet 28° och en svår torka hela denna tid. Försommaren var kall och regnig, men växtligheten här var sällsynt frodig, ända tills hettan torkade och brände allt här uppe på Åsen. Då Maurtz kom var det slut på hettan och blomsterprakten, tmp. sjönk och vi fingo några välkomna åskregn, som blevo välgörande för köksväxtodlingarna.

Skrivet tisd. 24.7. av Mor Valborg. (VL)

8.7. Voro Helga och Ingegärd ute och njöto en härlig söndag med simning och segling. Harry och Lisa kommo också med Kristina och Ralf, och fingo en segeltur likaså. (VL)

.....

1950

Den 23 maj for jag ut med Birgits och vår tjänsteande Anni och påbörjade städningen. Vi fingo en fru Happonen från Saseka till hjälp, och det gick bra undan, så att vi voro klara den 26 att fara in till staden för att packa.

Den 27 foro Torolfs till Åsa och togo våra flyttningssaker med sig. Vi stannade över pingsten i staden, då det var kallt och ruskigt väder.

Den 3dje juni flyttade vi ut till Åsa, efter att ha fått 2 st. finska flickor från Borgåtrakten till hemhjälp.

Till midsommarhälgen var hela vår stora familj samlad. T.o.m. Börje med familj var här. Men ändå voro vi ej alla! Torolf hade efter en resa till Sverige och Norge fått blodpropp i ena knäet (det var vaden, TL 1994) och måste lägga sig in på Stengårds sjukhus vid hemkomsten några dagar förut. Och Torbjörn, som just blivit student, reste till England för att arbeta i ett internationellt läger.

Roligt var det att igen samlas en gång allesammans. (VL, sista anteckningen av Valborg)

1951

(Sista sommaren Mauritz och Valborg levde; inga dagboksanteckningar, några namnteckningar med bl.a. tack för gästfrihet, gott kamratskap, sol, blåst och segling, god mat och kräftor).

1952

.....

Farfar - morfar var inställd på att sommaren 1951 var den sista han upplevde på sitt kära Åsa. Men att detta skulle bli fallet också med farmor - mormor, kunde ingen ana. Ännu hösten 1951 var farmor ute och stuvade undan alla sakerna på vinden!

Det var alltså 44 somrar föräldrarna fick uppleva på Åsa och därtill kommer åren på Lekovillan.

Sommaren 1952 dominerades rätt mycket av Olympiska Spelen. För övrigt var vädret största delen av sommaren sämre än på länge.

Åsa beboddes närmast av Ragnars och Torolf, men gästades också av Ingjalds, Birgits och Gunnars. Konferenser angående Åsas öde hölls och beslut om försäljning av huvudområdet och delning av resten gjordes.

För övrigt inträffade den förändringen i Åsa-bilden att alla barnen nu köpt eller disponera egna bilar - tyvärr först i år, då föräldrarna så väl behövt dem de sista åren!...(TL)

1953

Denna sommar hyrde Ragnars och Torolfs Åsa av de andra syskonen (och sig själva!). Rumsfördelningen densamma som förut, utom att Ragnars disponerade nedre gästrummet. Hushållen var uppdelade, men båda kokade i nedre köket.

Torbjörn och Holger hade tjänst i Hfors och Rolf var en del av sommaren i England.

Elisabet reste redan i maj till England för att övervara drottning Elisabeths kröning och kom hem först 21 augusti.

Folke var slutet av juli och början av augusti hos en familj Ratia på Bergvik åt Salohållet.

Susanna var ett slag på Sommaröarna och trampade för övrigt en kratta genom foten hos Hammaréns!

Nisse trillade i sjön från Stor-Kallviks bryggan vid 1 1/2 års ålder. Fiskades snabbt opp av Torolf.

Simskola hölls av fru Schulman från HSS på Åsa brygga för traktens barn.

Juni var varmast sedan 1936.

Juli igen våtast sedan 1892.

Augusti hade en vacker vecka men var eljes ostadig.

23.8. höll syskonen möte på Åsa. Viktigare saker delades och olika försäljningsmöjligheter diskuterades.

Om icke hela området kunde säljas skulle försäljningen lämnas till bankfirman Gyllenberg och olika alternativ lämnas.

Då försäljning av hela området icke lyckades och köpare för Lill-Kallvik inte heller kunde finnas, beslöts 17.10.53 att Torolf tar Åsa med mellersta delen av Lill-Kallvik, Birgit håller möjligen delen mot Sjöbloms ("Pyrola") och Ragnars möjligen delen mot Blåsippan ("Sippan").

11 november 1953 köpte vicehäradshövding Olli Rikkonen och hans maka Hilikka Rikkonen av Sterbhuset ca. 4500 m² av Stor-Kallvik närmast Källvik för en köpesumma av 1,8 milj, mk.

Resten av Stor-Kallvik tillföll vid skifte Ingiald och Ragnar gemensamt medan Gunnar erhöll "Sippan", Birgit "Pyrola" och Torolf Åsa med mellersta Lill-Kallvik. De närmare detaljerna lämnades ännu öppna. (TL)

1954

.....

Den 27 januari köpte fru Liljequist en kil på 360 m² närmast "Läckovillan".

Den 25 maj köpte fru Ingrid Liljequist resten av Stor-Kallvik eller ca 8.000 m² för 2,8 milj. mk.

Härefter överenskoms syskonen emellan att Torolf får disponera villan och mellanområdet av Lill-Kallvik redan denna sommar.

På påskdagen ute på Åsa bröt Torolfs gulsot ut och i slutet på maj fick Ulla den och låg 28 dagar på sjukhus, varför Elisabet fick göra huvudarbetet vid utflyttningen. Ett par olika hemsystrar hjälpte till med hushållet.

Andra hälften av maj var strålande vacker och varm (21° på kvällen 27.5!). Månaden varmast sedan 1921. Tyvärr blev vårarbetena - och annat planerat - betydligt inskränkt på grund av sjukdomarna.

Början av juni var Mats (och kusin Polo jämte Lizzie, som sedermera blev dennes maka) på Lärkkulla och konfirmerades den 13. Elisabet var början av juli på Lekholmen och konfirmerades den 17 juli.

Juni var rätt vacker, men blev kylig efter midsommarn.

Kokkon brändes vid SW vind med gott resultat på stenbryggan. Ulla hade just kommit hem från sjukhuset och kunde inte delta.

30 juni var det 90 % solförmörkelse.

Juli var ostadig men särskilt i början mycket varm.

Början av augusti ostadig, men slutet vacker och tämligen varm.

Simhuset flyttades över och slogs upp i Lill-Kallvik strax invid "diket".

Nedre gästrummet tapetserades, diverse murar målades och verandafönstren skrapades och målades. Nedre gräsmattan vändes och såddes med vitklöver.

Vi ha nu riktigt installerat oss i Lill-Kallvik och avundas ej mera Stor-Kallviksborna. (Rikkonen byggde en bastu där, men av någon orsak blev den oanvänd.)

I augusti fick vi en nära granne då Birgit slog upp en liten stuga nere vid stranden på "Pyrola".

Vi trivs alla på vårt Åsa och hoppas farmor och farfar i sin himmel är glada över att vi nu tredje och fjärde generationerna bo kvar på denna skärgårdens pärla. (TL)

.....

1959

.....

Sommaren 1959 var alldeles otroligt underbar. Redan början av juni var varm, juli och augusti varma och t.o.m. heta ända till 25.8, då hösten kom alldeles plötsligt. Det var svår torka och växtligheten blev svårt bränd. Ulla och Torolf utomlands till 14 juni. Utflyttning först 17.6. och inflyttning 28.8. Mats blev myndig och förlovad sig med Gitta (7.7.1959 ML). Elisabet fick en pojke (Thomas) 15.7). Nisse lärde sig simma. Susanna reste till Amerika 6.8.

Niseta seglade som aldrig förr, 80 ggr!, mest av Folke.

Åsa fick nytt diskbord och köksknuten blev uppsnyggad. Tuppen och brunnen målades med Falu rödfärg. Den förra dessutom invärtes med granngul Spred-Satin. Aladdin lampan ryckte in i salen. (en effektiv petroleumlampa; Åsa elektrifierades inte förrän vid vinterboning 1967)

Skogsarbetena fick vila på grund av den alltför vackra sommaren. (TL)

.....

1961 var vi ute från 2 juni till 29 augusti. Sommaren kom redan i maj. Vattnet varmt redan vid utflyttningen. Slutet av juni kall. Juli kall och ostadig, augusti dessutom regnig. Ovanligt högt vatten hela sommaren.

Fick ny häll. Köket och div. dörrar målades. Tamburen tapetserades. Mätningen av området blev äntligen utförd. (TL)

.....

1962: ute 1.6 - 30.6. Sommaren var den sämsta i mannaminne, kall, regning och framförallt utan sol. Ulla var helt utan hjälp, Mats o. Gitta ibland ute, Folke i militären, Susanna jobbade i stan, John på Saseka. Elisabet och Thomas hälsade ofta på.

Salsfönstren blev målade, likaså nedre gästrummet. En livlig byggnadsverksamhet tryckte sin prägel på sommaren. Både Böckelmans och Opisto byggde på gammal Åsa-mark. (TL)

.....

1967

.....

Ombyggnaden av Åsa

Vid årsskiftet 1966/67 inkorporerades Nordsjö med Helsingfors. Detta föranledde redan oss att skrinlägga våra planer att flytta ut året om till Åsa. Detta särskilt då rykten gick att staden planerade att reservera hela Kallviksudden till grönområde och skulle börja inlösa alla tomter.

Men nu ingrep byggmästare Tapio Suursalmi som med sin unga entusiasm började tala omkull oss igen. Snart spred sig ivern också till oss, olika experter rådfrågades, skatte-synpunkter inverkade. I januari 1967 var diskussionerna i full gång, vi talade med arkitekt Metu Laurola och med Ola Dyhr.

Den 17 april gjordes entreprenadavtalet med Suursalmi, finansieringen ordnades och försäljningen av Ulfsvägslokalen igångsattes.

Efter "försäljningsparad" 23-24 april såldes lokalen sedan den 6 maj. Följande dag var redan taket på Åsa bortrivet. Isoleringen av väggarna skedde från insidan med bergull. Likaså golven uppifrån. Väggarna bekläddes med gipsonit. Vattenledning och värme infördes. Elektriska installationerna blev omfattande. Brunnen beredde en del bekymmer och först två dagar innan vi flyttade in fick vi vattnet påkopplat.

Taklagsölet hölls först den 22. december. Alla föreföll mycket nöjda. Arbetsfolket hade varit mycket duktigt, trevligt och ordentligt.

1967 var visst den första sommaren efter 1908, som ingen bott på Åsa. Sommaren var ovanligt varm och vacker, mycket fördelaktigt för byggandet och säkert mycket angenämt för byggfolket.

Den 27 september 1967 flyttade Torolf och Ulla med sin familj ut till Åsa. (TL)

Julen 1967

Vi börjar småningom bli färdigt installerade och har haft glädjen att kunna ha barn och barnbarn omkring oss. Kölden var hård (-24°) och nedre våningen på kyligare sidan, men för övrigt varmt och skönt. Julgubben kom med lykta i handen irrlande över isen. (TL)

.....

1969

.....

TOROLFs 60 års dag 12.5.1969

.....

Ullas friserade 60-årsdag 6.12.69

.....

1973

.....

Vonnes och Johns bröllop

13.4.1973

.....

1975

.....

19.04.1975 samling efter släktsamvaron på Botby gård.

.....

VERONICA SOFLAS DOP

13.10.1975